

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Posztgraduális képzés, mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és intervenció – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L060080010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Drogprevenció serdülőknél					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve		Dr. Habil. Dégi Csaba egyetemi tanár					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve		Dr. Habil. Dégi Csaba egyetemi tanár					
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DA

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					126
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					42
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					42
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					40
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	126				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	75%-os jelenlét
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	75%-os jelenlét

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>A pszichológia tárgykörébe tartozó alapfogalmakkal való műveletvégzés</p> <p>Sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok körébe tartozó fogalmak, elméletek és alpmódszerek szakmai kommunikációban való megfelelő használata</p> <p>A pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó megfelelő alapfogalmak és elméletek használatával</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés - Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban - A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A tárgy ismerteti a kábítószer használati zavarral (SUD) összefüggő egészségügyi, pszichológiai, pszichiátriai és szociális szempontokat, illetve a drogprevencióhoz kapcsolódó sajátos szakkifejezéseket, meghatározásokat és elméleteket. A kurzus bemutatja a szenvedélybetegek tanácsadásában használt fogalmakat, meghatározásokat, elméleti perspektívákat és módszereket (e.g. TTM - transzteoretikus modell, MI – motivációs interjú, stb.).</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A kurzus ismerteti az addikciós tanácsadási szolgáltatások jelenlegi helyzetét, az egyéni, családi, csoportos és közösségi tanácsadás tekintetében. A szenvedélybetegek tanácsadásának gyakorlati szempontjaival is foglalkozunk a tárgy keretében: pl. ügyfél-mappa, a napi és rendszeres szakmai jelentések, a tanácsadási ülések rögzítése. A szemináriumi tevékenységek alatt a szenvedélybetegek tanácsadásának konkrét részleteivel dolgozunk, kiscsoportos munka, készségek gyakorlása, szerepjátékok, esettanulmányok és audiovizuális elemzések során, illetve a meghívottak segítségével. A kábítószer-használattal összefüggő kockázati elemzésben részletesen kitérünk a HIV/AIDS, a komorbiditások (betegségtársulás) és a marginalizáció veszélyeire. A tárgy keretében külön tárgyaljuk a sajátos igényű szerhasználók komplex igényeit (e.g. társfüggő nők és anyák, hajléktalanok, szex munkások, fogyatékkal élők, szexuális kisebbségek, stb.), illetve a szerhasználat mellékhatásainak csökkentési lehetőségeit (ártalomcsökkentés). Részletesen bemutatjuk az on-line addikciós erőforrásokat is.</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Helyzetkép az európai és országos drogfogyasztásról	<p>Előadás, kiegészítő bemutatás, prezentációk, csoportos megbeszélés, érvelés, kérdve kifejtés, modellezés, esettanulmányok, esetelemzés, ismeret-szintézis, interaktív gyakorlatok, irányított vetélkedők, tapasztalatok megosztása</p>	
2. A kábítószerfogyasztás pszichoszociális vetületei		
3. Alapfogalmak a drogmegelőzésben		
4. Univerzális (prímér) megelőzés		
5. Célzott (szekunder) megelőzés kockázati		

csoportokban és környezetekben		
6. Indikált (tercier) prevenció		
7. Megelőzési kampányok		
8. A kábítószerfüggőséget felmérő módszerek és eszközök		
9. Szakmai elvek a drogfüggők segítésében és kezelésében		
10. Transzteoretikus modell az addikciós munkában		
11. Exploráció, anamnézis és ferrálás		
12. A drogzulensi munka és kapcsolat		
13. A drogfüggőkkel végzett munka gyakorlati szempontjai		
14. Droganácsadó szolgáltatások		

Könyvészet

YouTube Playlist: <https://goo.gl/VL6Zxu>

1. Agenția Națională Antidrog (2005). Sistemul integrat de asistență a consumului de droguri; Programe integrate de asistență (PIT); Evaluarea în pretratament a consumatorilor de droguri; Criterii de orientare a pacientului; Planul individualizat de asistență (PIA); Management de caz. In: *Standardele sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri* (pp. 13-31; 64-72; 31-43; 43-64; 72-91; 91-121; 126-157). București:ANA.
2. Cavanagh, M.E. (1999). A konzultáció szakaszai. In: Márton, A. (szerk.), *Szöveggyűjtemény a szenvedélybeteg-segítő közép fokú képzéshez* (pp. 74-103). Kecskemét: Magyar Karitás Szendélybeteg-segítő Intézmények Központja Kiadó.
3. Dégi, L. Cs. (2009). A review of drug prevention system development in Romania and its impact on youth drug consumption trends, 1995-2005. *Drug and Alcohol Review* 6(1):17-34.
4. Miller, W.R., Rollnick, S., Butler, C.C. (2008). Motivational Interviewing. Principles and evidence. In: *Motivational Interviewing in health care: Helping patients change behavior* (pp. 1-10). Guilford Publications.
5. Németh, A., Gerevich, J. (2000). *Addikciók*. Budapest:Editura Medicina.
6. Rácz, J. (2001). Pszichoterápia, rehabilitáció, civil szervezetek szerepe a drogfüggők kezelésében. In: *A kábítószerkérdés orvosi, jogi és társadalmi vonatkozásai* (pp. 188-208). Budapest:Nemzeti Drogmegelőzési Intézet.
7. Szönyi, G., Füredi, J. (2008). Addiktív betegek pszichoterápiája (pp. 467-477). In: *A pszichoterápia tankönyve*. Budapest:Editura Medicina.
8. Urbán, R. (2007). Az egészségkárosító viselkedések klinikai egészségpszichológiai megközelítése. In: Kállai, J., Varga, J., Oláh, A. (szerk.), *Egészségpszichológia a gyakorlatban* (pp. 278-301). Budapest:Medicina Kiadó.
9. World Health Organization (2003). *Brief intervention for substance use: a manual for use in primary care* (pp. 1-27). Geneva:World Health Organization.
10. World Health Organization (2008). *Principles of drug dependence treatment* (pp. 1-21). Geneva:World Health Organization.

<http://www.emcdda.europa.eu>

Választható bibliográfia

Daley, D.C. (2000). Dual disorders recovery counseling. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 5-21). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.

- Gonet, M.M. (1994). Small group counseling. In: *Counseling the adolescent substance abuser* (pp. 160-178). London:Sage Publications.
- Hoffman, J.A., Jones, B., Caudill, B.D., Mayo, D.W., Mack, K.A. (2000). The living in balance counseling approach. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 35-55). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.
<https://www.niaaa.nih.gov>
- Lajkó, K. (2008). *A viselkedésváltoztatás elmélete és gyakorlata*. Budapest:Editura Medicina.
- Miller, W.R. (2000). *Motivational enhancement therapy: Description of counseling approach*. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 89-93). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.
<http://www.motivationalinterviewing.org/>
- National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism (2005). Motivation and Treatment Interventions (modul 6). In: *Social Work Curriculum on Alcohol Use Disorders*. NIAAA.
- Rácz, J. (1999) *Addiktológia. Tünettan és intervenciók*. Budapest:HIETE.
- Sipe, F. (2000). A counseling approach. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 111-120). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.
- Sjaak, M., Cernica, T., Faragau, V. (2008). *Formare de bază în domeniul adicțiilor. Modelul De Hoop* (pp. 17-173). Cluj Napoca.

<u>8.2 Szeminárium / Labor</u>	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Aktuális válaszok a kábítószer-problémákra	Kiegészítő bemutatás, prezentációk, csoportos megbeszélés, érvelés, kérdve kifejtés, modellezés, esettanulmányok, esetelemzés, ismeretszintézis, interaktív gyakorlatok, irányított vetélkedők, tapasztalatok megosztása	
3-4. Drogpolitikák és jogszabályok		
5. Kannabisz		
6. Kokain		
7. Opioidhasználat és intravénás kábítószer-használat		
8. Designer drogok		
9. A kábítószerrel összefüggő fertőző betegségek és halálesetek I		
10. A kábítószerrel összefüggő fertőző betegségek és halálesetek II		
11-12. Új kábítószeres és újonnan megjelenő tendenciák I		
13-14. Új kábítószeres és újonnan megjelenő tendenciák II		

Könyvészet

YouTube Playlist: <https://goo.gl/VL6Zxu>

1. Agenția Națională Antidrog (2005). Sistemul integrat de asistență a consumului de droguri; Programe integrate de asistență (PIT); Evaluarea în pretratament a consumatorilor de droguri; Criterii de orientare a pacientului; Planul individualizat de asistență (PIA); Management de caz. In: *Standardele sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri* (pp. 13-31; 64-72; 31-43; 43-64; 72-91; 91-121; 126-157). București:ANA.
2. Cavanagh, M.E. (1999). A konzultáció szakaszai. In: Márton, A. (szerk.), *Szöveggyűjtemény a szenvedélybeteg-segítő közép fokú képzéshez* (pp. 74-103). Kecskemét: Magyar Karitás Szervezet, Szervezetek Intézmények Központja Kiadó.
3. Dégi, L. Cs. (2009). A review of drug prevention system development in Romania and its impact on youth drug consumption trends, 1995-2005. *Drug and Alcohol Review* 6(1):17-34.

1.) Guilford Publications.

<http://www.motivationalinterviewing.org/>

5. Németh, A., Gerevich, J. (2000). *Addikciók*. Budapest:Editura Medicina.
6. Rácz, J. (2001). Pszichoterápia, rehabilitáció, civil szervezetek szerepe a drogfüggők kezelésében. In: *A kábítószerkérdés orvosi, jogi és társadalmi vonatkozásai* (pp. 188-208). Budapest:Nemzeti Drogmegelőzési Intézet.
7. Szőnyi, G., Füredi, J. (2008). Addiktív betegek pszichoterápiája (pp. 467-477). In: *A pszichoterápia tankönyve*. Budapest:Editura Medicina.
8. Urbán, R. (2007). Az egészségkárosító viselkedések klinikai egészségpszichológiai megközelítése. In: Kállai, J., Varga, J., Oláh, A. (szerk.), *Egészségpszichológia a gyakorlatban* (pp. 278-301). Budapest:Medicina Kiadó.
9. World Health Organization (2003). *Brief intervention for substance use: a manual for use in primary care* (pp. 1-27). Geneva:World Health Organization.
10. World Health Organization (2008). *Principles of drug dependence treatment* (pp. 1-21). Geneva:World Health Organization.

<http://www.emcdda.europa.eu>

Választható bibliográfia

Daley, D.C. (2000). Dual disorders recovery counseling. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 5-21). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.

Gonet, M.M. (1994). Family counseling. In: *Counseling the adolescent substance abuser* (pp. 179-198). London:Sage Publications.

Gonet, M.M. (1994). Small group counseling. In: *Counseling the adolescent substance abuser* (pp. 160-178). London:Sage Publications.

Hoffman, J.A., Jones, B., Caudill, B.D., Mayo, D.W., Mack, K.A. (2000). The living in balance counseling approach. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 35-55). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.

<http://pubs.niaaa.nih.gov/publications/Social/main.html>

<http://pubs.niaaa.nih.gov/publications/Social/Module6Motivation&Treatment/Module%206%20Motivation%20&%20Treatment.ppt>

Lajkó, K. (2.) (2008). A viselkedésváltoztatás elmélete és gyakorlata. Budapest:Editura Medicina.

Miller, W.R. (2000). Motivational enhancement therapy: Description of counseling approach. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 89-93). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.

National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism (2005). Motivation and Treatment Interventions (modul 6). In: *Social Work Curriculum on Alcohol Use Disorders*. NIAAA.

Rácz, J. (1999) Addiktológia. Tünettan és intervenciók. Budapest:HIETE.

Sipe, F. (2000). A counseling approach. In: *Approaches to drug abuse counseling* (pp. 111-120). Bethesda:National Institute on Drug Abuse.

Sjaak, M., Cernica, T., Faragau, V. (2008). *Formare de bază în domeniul adicțiilor. Modelul De Hoop* (pp. 17-173). Cluj Napoca.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

⇒ A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően

⇒ A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.ncis.ro>)
A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Aktív részvétel	Ismeretfelmérő tesztek	10%
		Írásbeli vizsga	40%
10.5 Szeminárium / Labor	Aktív részvétel		
	Tudományos dolgozat és projektmunkák megírása	Tudományos dolgozat és projektmunkák bemutatása	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- Egy közepes nehézségű, jól körülhatárolt problémahelyzet megoldása a pszichológia szakterületéről			

Megjegyzés:

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2024.április.25

Dr. Dégi L. Csaba professzor

Dr. Dégi L. Csaba professzor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2024.április.25

Dr. Kotta Ibolya

